

PLAIURI SĂCELENE

REVISTĂ EDITATĂ DE ASOCIAȚIA CULTURAL-SPORTIVĂ "IZVORUL" - SĂCELE, ÎNFIINȚATĂ
ÎN ANUL 1922 ȘI ÎNREGISTRATĂ LA JUDECĂTORIA BRAȘOV, SUB NR. 15553, DIN 08.03.1994,
cont nr. 4072996060012 B.R.D. FILIALA SĂCELE

Cu ocazia sărbătorilor de
Paști colectivul A.C.S. Izvorul
urează membrilor, sponsorilor și
futuror săcelenilor, bucurii,
fericire și multă sănătate

ANUL XIII
(Serie nouă)
Trimestrul I - 1999
Nr.19

LA SĂCELE-I LINIȘTE, ÎNTELEGERE ȘI ARMONIE. SĂCELENII AU PETRECUT LA "BALUL PLĂCINTELOR MOCĂNEȘTI".

Atunci când tradiția se păstrează și prezentul se impune și se afirmă, atunci când amintirile unora și dorința de a cunoaște trecutul a altora, atunci când săceleleanul de baștină și cel statornicit aici constituie un tot, atunci când vârstnicul este în pas cu năzuințele tineretului, iar aceștia sunt dominați de respect și recunoștință față de semen, atunci când pașim pe același drum și avem același tel, atunci și numai atunci la Săcele-i liniște, prosperitate și, de ce nu, petrecere.

În lumina acestor parametri reali și de necontestat ai vieții din orașul nostru îndrăgit, Asociația Cultural-Sportivă "IZVORUL" a ținut și în acest an să organizeze balul de tradiție din căștegii Crăciunului (perioada pâna-n postul Sf.Paște) "Balul plăcintelor mocănești". Desigur, pretextul l-a constituit "plăcinta", dar cauza se știe și s-a constatat a fi, dorința fierbințe de revedere a săcelenilor și nu numai, a celor rămași cu cei veniți din țară și chiar de pește oceane.

Locul de desfășurare a manifestărilor consacrate acestei întâlniri a fost ca de fiecare dată ospitaliera sală a societății ELECTROPRECIZIA, care și de data aceasta a oferit spațiu optim pentru petrecere și reală deconectare.

Ca să ne facem o imagine a ceea ce organizatorii și-au propus, și-n final au realizat, va trebui mai întâi să pornim de la faza de pregătire, ca apoi, să constatăm bogăția și diversitatea de produse culinare, având desigur cap de afis "plăcinta" apreciată și savurată, rumenă și fierbințe, care a deschis ca de fiecare data pofta și setea unui vin natural.

Dansul și buna dispoziție au fost plăcut completate de apariția în sală a formației de muzică și dansuri populare a uzinei, care a susținut un program de reală măiestrie și virtuozitate.

Onorată de conducerea uzinei, de un

număr impresionant de salariați ai uzinei și desigur de săcelenii vechi și noi, petrecerea a constituit și de data aceasta o dovdă grăitoare a bunelor relații existente între oamenii de bine, relații bazate pe stimă și respect reciproc.

Organizatorii au gândit-o sau au nimerit-o atunci când au ales ziua de 12.02.1999 ca dată de desfășurare a balului, deoarece această zi a coincis cu ajunul sărbătorii "Sf. Valentin"- ziua îndrăgostitilor. Acest fapt a amplificat buna dispoziție și a creat o atmosferă pe alocuri plăcută, incendiără. S-a hotărât de asemenei, să se declare chiar în start ca fiecare adolescentă, Tânără sau vârstnică să poarte pentru o noapte titlul de regină, rămânând ca-n final să fie desemnată și aleasă prin număr de felicitari una regină a balului.

Faptul că aceste momente de vîrf s-au succedat și au fost apreciate de participanți, ne îndreptățește să credem că timpul consacrat de cu seară până-n zori, a fost suficient și, ca atare, se impune un program prelungit.

Uitând pentru o noapte de griji, lipsuri și neامpliniri, precum și de faptul că omul ar

fi în mâna soartei lui, s-a emis ideea îmbărbătării și optimismului moderat. Mileniul trei va lumina și încâlzi inimile și gândurile, actele și faptele, plasându-ne astfel pe orbita fericitorilor.

"Toate trec, durere sau noroc, nimic nu ține viața-n loc" a constituit motivul ce a generat petrecerea ce a avut ca generic plăcinta mocănească.

Prof. Victor Carpin

GÂNDURI DESPRE POST

Ca o mamă bună care se îngrijește de binele vremelnic și cel veșnic al credincioșilor, Biserica a rânduit, după porunca lui Dumnezeu anumite timpuri de trăire în înfrâncare și rugăciune deosebită.

Înaintea marilor praznice, a Nașterii și Învierii Domnului nostru Iisus Hristos, înaintea prăznuirii Adormirii Maicii Domnului, și a pomenirii Sfintilor Apostoli Petru și Pavel, rânduiala postului are rostul unei școli duhovnicești la care sunt chemați credincioșii pentru îmbunătățirea vieții trupești și sufletești. Îndeobște Postul Paștelor poate fi asemănător cu o "primavara duhovnicească", în care credincioșii pornesc un lucru ales de împodobire cu virtuți și de desprindere din lanțul multor deprinderi rele. Se întâmplă uneori ca, necunosând îndeajuns însemnatatea postului și binefacerile lui, să întâlnim credincioșii care se "întristează" atunci când aud de post sau care "critică" o astfel de rânduială. Asemenea credincioșii reduc postul numai la o opriștere de la anumite mâncări, numai la îndeplinirea unor forme, fără să pătrundă sensul adânc și scopul spiritual al postului.

După cum copiii văd la nucă numai învelișul amar și coaja tare și nu cunosc miezul hrănitor al ei, tot astfel unii creștini văd în post numai învelișul, numai forma, care li se pare necorespunzătoare cu vremea noastră, fără să înțeleagă sensul adânc al postului de jertfire a plăcerilor egoiste și mărunte pentru dobândirea unui bun mai final.

Trebuie să recunoaștem că mai sunt și credincioșii care se laudă cu postirea și tîn să facă din aceasta o deosebire dintre ei și ceilalți credincioșii, pe care îi osândesc fiindcă nu postesc ca ei. Iată motivele îndeajuns de grăitoare care ne îndeamnă să grăim adevărul despre post și despre roadele lui. Postul este o rânduială dumnezeiască, dată pentru mantuirea noastră. Domnul nostru Iisus Hristos a postit însuși, Sfintii Apostoli și creștini de pretutindeni au cunoscut și prețuit această școală a înfrâncării. Cel ce ține această rânduială își alege "partea cea bună" și se învrednicește de darurile lui Dumnezeu. Ceea ce este în general școală pentru dezvoltarea omului, aceea este pentru credincios vremea postului. În școală se fac exerciții pentru luminarea mintii și pentru dobândirea de cunoștințe folositoare. În timpul postului credinciosul face exerciții pentru curătirea inimii, pentru dobândirea mantuirii. Precum în școală se trece prin mai multe clase pâna se ajunge la maturitate, tot astfel postul are mai multe trepte până să ajungem la desavârșirea morală. Este post trupesc este și post sufletesc. Este post simțular, al mintii și al duhului. Dar alfabetul pe care trebuie să-l cunoască toți cei ce postesc este înfrâncarea. Fără de ea nu se poate trece dintr-o clasă în alta. Vremea postului este vremea unor eroice exerciții pentru a înfrângă lăcomia trupului prin înfrâncare, mândria mintii prin smerenie și mânia firii prin iertare. Înțeleptul din vechime, Platon spunea că în firea omului se întâlnesc mândria leului, pornirea răpitore a leopardului, violenia șarpelui, precum și pornirile rele ale altor viețuitoare. Dar tot el adaugă: "Omul are suflet rațional cu care poate stăpâni toate aceste patimi". Postul trupesc singur este ca un copil orfan, slab și neputincios. El are lipsă de părinti, de frați și surori și de copii. Părinții postului din care purcede sunt credința în Dumnezeu și de oameni. Frații și surorile lui sunt rugăciunea, smerenia și pocăința. Iar copiii postului sunt toate gândurile și faptele care se zămisesc din el. Numai dacă toate acestea locuiesc împreună în inima noastră ne bucurăm deplin. Precum au lipsă bucatele de sare așa are lipsă cel ce postește de rugăciune. Fără

rugiăciune nu este postire adevarată. La poalele muntelui Taborului un tată a adus copilul său grav bolnav la apostoli, cerându-le să-l vindece. Dar ei n-au putut. După vindecarea copilului de către Iisus, Apostolii au întrebat: De ce nu l-am putut vindeca? Iisus le-a raspuns: "Acest fel de neputință se tămaduiește numai prin post și rugăciune". Iată ce spune Sfântul Ioan Scărular despre post: "După cum șarpele nu poate să lepede de pe sine pielea cea veche, decât dacă trece într-o strâmoare, tot așa și haina ponosită a omului celu vechi nu o putem lepăda dacă nu vom trece prin calea cea strâmtă și îngustă a postului și smereniei".

Cu privire la post, Sfântul Ioan Gură-de-Aur ne îndeamnă astfel: "Nu numai gura și stomacul vostru să posteasca, ci și ochiul și urechile și picioarele și mâinile voastre și toate măduile trupului vostru. Mâinile voastre să posteasca, rămânând curate de răpire și la lăcomie, picioarele nealergând la priveliști urâte și în calea păcătoșilor, ochii neprivind cu îspitire la frumusețile străine... Gura trebuie să posteasca de sudalme și de alte vorbiri rușinoase". Postul nu trebuie confundat cu un regim vegetarian prescris de medici, căci el este o jertfa a plăcerilor din iubire fată de Dumnezeu. Faptul că postul alimentar este și un regim sănătos pentru trupul celor mai mulți dintre noi, este o dovdă că viața duhovnicească nu contravine vieții trupești, ci dimpotrivă, o ajută și o întărește. Trebuie respinsă însă, excesele care s-ar putea face în legătură cu postul, el fiind pus în totdeauna în legătură cu vârsta, starea sănătății, împrejurările de viață și ocupația celui care se căiește. Este greșit a se impune postul

alimentar celor bolnavi, femeilor însărcinate, bătrânilor și copiilor căci pentru aceștia postul este în duh și în inimă acolo unde și are începutul fiecare om cum scrie Sf. Ciprian Romanul. Postul este asemănător cu un pod peste râu. Pentru a-l putea trece de pe un mal pe celălalt, scândurile podului trebuie să fie aşezate una lângă cealaltă. Dacă postim numai prima și ultima săptămână, precum și miercurile și vinerile din Post, ar fi ca și când am sări scândurile podului și nu se știe dacă putem trece. Postul este jertfa, mica noastră jertfa, pe care o aducem lui Dumnezeu ca răspuns la jerfa Sa mare pentru mantuirea noastră. Postul este darul creștinilor la masa plină de daruri a lui Hristos pentru noi. El este o mărturie a legăturii noastre cu Dumnezeu și o slujire ce l-o aducem. Este un act eroic de înfrângere a egoismului, de biruință asupra noastră înșine, asupra pornirilor rele care izvoresc de atâtea ori din firea noastră, rănită de păcate. Dar el este și o intrare în circuitul faptelor bune, al rugăciunii izvorâtă din credință, al iubirii de Dumnezeu și de oameni. Drept aceea, lăsând să încolțească aceste învățăminte despre post în inima noastră, să umblăm în vremea lui "cuvîncios, ca la lumina zilei, nu în ospețe și în betii, nu în desfrâneri și în fapte de rușine, nu în ceartă și în pizmă". Ci îmbrăcați-vă în Domnul Iisus Hristos și grijă de trup să nu o faceți spre poftă".

În parohia noastră postesc mulți credincioși păstrând tradiția de pe aceste plăuri săcelene. Cu aceste gânduri să parcurgem postul Sf. Paști, hotărât să trăim duhovnicește pentru ca să întărim cu bucurie sfânta Paștele Domnului cele frumoase, să fim luminați de lumina cea sfântă a lui Hristos și să ne învrednicim răsplătirii celei vesnice a Mântuitorului nostru Iisus Hristos să simțim că între spinii înfrâncării înfloresc trandafirii cerului.

Preot Cornea Ioan
Parohia Sf. Adormire

CULTURĂ * CULTURĂ *

Cum (mai) vorbim...

Modul în care se exprimă un vorbitor, felul în care își alcătuiește expozeul, ordinea cuvintelor, proprietatea termenilor folosiți dezvăluie modul său de a gândi. Iți poți ascunde defecte ale trupului sub o îmbrăcăminte elegantă și asortată, îți poți ascunde pomirile noastre corecte sub un zâmbet de circumstanță, dar cuvântul te trădează, îți dezvăluie adevarata fire, modul de a (nu) gândi.

Să apelăm la câteva tipuri de discursuri care ne dezvăluie tipuri umane. Un expozeu plin de epitetă, în care substantivele aproape dispar sub povara adjectivelor, iar verbele sunt puține și cu valoare impersonală, ne dezvăluie un om nesincer care și ascunde puținătatea ideilor și lipsa de voință sub un scut de cuvinte goale. Individul arrogant și prețios recurge la nenumarate neologisme "la modă", pentru a părea un bărbat politic, oricum european, de parcă noi ceilalți am fi din Asia!

Alții, pentru a părea tipi "hotărâți", oameni de acțiune, când vorbesc parcă mușcă din cuvinte lătrând cuvintele înainte precum gloanțele dintr-o mitralieră. Tipatul și injuria iau locul logicii și argumentului.

Omul politic găunos recurge la populism, la promisiuni care de care mai absurde, în afara legilor și, mai ales, nerealizabile. Alții, pentru a părea mai profunzi, fac pauze mari, lipsite de logică, între cuvinte, ca și cum spusele lor ar fi traduse într-o altă limbă, pe înțelesul ascultătorilor.

Limba de lemn a activiștilor de partid dinainte de '90 a fost înlocuită cu o altă limbă de lemn, ceva mai școlită, dar corigentă la capitoalele logică, gândire coerentă, sinceritate.

Uimirea mea din '90 încoace este totală. Acești oameni sunt crezuți, sunt luați în serios, mai mult, devin exemple pentru mulți dintre noi. Uimirea s-a transformat astfel într-o mare dezamăgire. Cum de este posibil? Răspunsul îl poate da finalul unui banc: "uite că se poate"!

Cauzele sunt multiple. Refuz să cred că nu suntem un popor (încă) format. O vină o poartă în primul rând individul, care, citind puțin, înțelege pe măsură. O altă vină aparține școlii unde n-ar trebui să se accepte elevilor afirmații neargumentate, cerându-lui-se o exprimare coerentă, logică, succintă. Noua reformă a învățământului prin cerințe, evaluări, teste urmărește formarea unor indivizi care gândesc, argumentând răspunsul, care să extragă esențialul dintr-o încrengătură de fapte, care pot răspunde exact la ceea ce s-a cerut.

Dar vina cea mai mare o poartă radioul, presa și televiziunea. Acestea ne inundă cu exprimări greșite, în afara normelor limbii române.

Trec peste exasperantul și aberantul "deci" cu care vorbitorii își încep spusele. Urmăriți reporterii și invitații într-o discuție la deja celebre showuri. Niciodată, nici unul nu va folosi corect relativul "care". "Am răspuns deja la întrebarea care mi-ați pus-o". Corect este "pe care". Mai clar! Într-o carte polițistă despre militienii români, carte publicată prin anii '80, autorul scria: "Asasinul mergea cu omul care îl va omoră". Penibil! Totul e dat peste cap, înțelegându-se că asasinul devine victimă. O altă greșală frecventă, la fel de supărătoare este folosirea nepotrivită a adverbului "și": "Eu ca și susținător al echipei...". Acest "și" nu-și are o logică. Nu pot înțelege cum de se preiau automat aceste forme greșite!

Cele mai frecvente și mai penibile greșeli le aflăm la posturile locale de radio. De la preluarea nefirească a unor "americanisme", la pronunții greșite, până la supărătoare dezacorduri. Consiliul Național al Audiovizualului ar trebui să intervină pentru apărarea limbii române.

Dar despre acestea, într-un număr viitor!

Prof. Ilie Cujba

UN VIS ÎMPLINIT...

Visul meu în urma reciclării din anul 1994, a fost înființarea în cadrul bibliotecii școlii noastre, a unui Centru de Documentare și Informare, o nouătate în cadrul învățământului românesc, după modelul francez. Dar acest vis nu a putut deveni realitate, decât în acest an, prin bunăvoie și dragostea de școală și de carte a numeroșilor sponsorilor: Primăria Or. Săcele, S.C. "Electroprecizia" S.A.-Săcele, Firma S.C."Bandi-Industry" SRL, Asociația "Ladies Circle nr.1" Brașov, Firma "Pitoresc" SRL, Firma "Vid" SRL, Firma "Damaris" SRL, "Gospodarul" SRL, Biroul Notarial Miess-Brașov, Farmacia "Precizia" S.A. și fam. Taras Octavian.

Când am început demersurile realizării proiectului, aveam permanent în suflet teama că nu o să pot face rost de atâtia bani, dar teama dispără odată cu fiecare pas înainte.

Acum la ora bilanțului, pot spune că acest mare proiect a costat 41.000.000 lei, din care 27.000.000 au fost date de Primăria Or. Săcele, prin bunăvoie d-lui primar Vasile Lață, iar restul de 14.000.000 lei, le-am obținut din sponsorizări de la firmele mai sus amintite. Nu pot să nu multumesc și pe această cale, acestor minunați oameni, care nu au uitat că, dacă au ajuns în anumite funcții de conducere sau au devenit oameni de afaceri, acest lucru se datorează în mare parte și școlii pe care au absolvit-o.

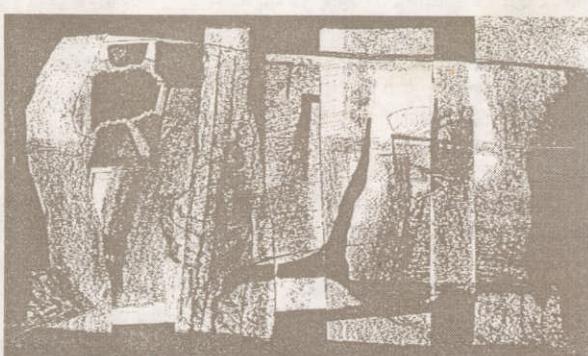
Atașamentul meu pentru școală și pentru carte m-a impulsionat în realizarea acestui proiect, și am învățat că dacă vrei poți. Scopul realizării acestui Centru de Documentare și Informare a fost, iar acum este, crearea unui spațiu adecvat studiului, atât pentru elevi și profesori, cât și realizarea unor manifestări culturale atât la nivelul școlii dar și al orașului.

C.D.I.-ul cuprinde 2 săli de lectură una pentru elevi, cealaltă pentru profesori, un birou, un depozit de carte, precum și instalațiile sanitare necesare adecvate acestui scop. În momentul inaugurării C.D.I.-ului a fost realizată de fapt prima etapă a acestui proiect-respectiv repararea și igienizarea spațiului, lambrisarea, confecționarea mobilierului adecvat pentru toate încăperile, mochetarea și dotarea cu o parte din cărțile necesare.

Baza fondului de carte a CDI, sunt dicționarele în limba română, limba franceză și limba engleză pe diverse teme și discipline. Din Franța am primit sub formă de donație un număr apreciabil de dicționare Larousse și encyclopédie de o mare valoare.

În etapa a doua doresc să realizez și baza informațională, respectiv dotarea CDI cu un calculator pentru ca cititorii să poată avea o informare cât mai exactă asupra fondului de carte existent atât în CDI, cât și în biblioteca școlii, care numără peste 27.000 volume. Tot în această etapă, intenționez să mai găsesc sponsorizări și pentru dotarea CDI cu aparatul audio-video necesare realizării unui învățământ modern. Acest lucru va fi realizat bănuiesc mai greu, deoarece și această aparatură costă foarte mult. Sunt convins că prin realizarea CDI-ului eficient procesului instructiv-educativ, va fi mai mare, astfel încât voi fi mulțumit că am putut realiza ceva de-a lungul carierei mele acum, de 23 de ani în această școală.

**Bibliotecar,
Maria Zbarcea**

MODERNITATEA PERMANENTA

Învățământul primar românesc din Tara Bârsei are o veche tradiție, poate cea mai veche din țară. În a doua jumătate a secolului al XV-lea, în Scheii Brașovului, a luat ființă prima școală românească, documentar atestată în anul 1495. Datorită acestei școli frecventate de fiil orășenilor și de copii de la țară, s-a creat o "distinsă pleiadă" de dascăli și preoți prin activitatea căroră s-a răspândit în Tara Bârsei învățătură. Nicolae Albu, vorbind despre învățătură în Tara Bârsei, în "Istoria învățământului românesc din Tara Bârsei" menționează existența în 1731, a școlilor din Sohodol-Bran, Tohan precum și în comuna Satulung, unde școala se impune în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, când alături de școala primară la ființă o școală "Capitală" care pregătea elevii pentru învățământul brașovean. Problema cea mai importantă a învățământului românesc este aceea a manualelor școlare, problemă care a căpătat importanță deosebită în perioada saguniană (1856-1873), când învățământul românesc organizat confesional, s-a bucurat de o oarecare autonomie. În 1868 intra în vigoare o nouă lege școlară fundamentală, care stabilește raporturi noi între

școală și stat. Un an mai târziu, Andrei Saguna pune în concordanță școala cu legea; anunță apariția unor noi manuale școlare și fixeză obiectele obligatorii: "Studiul religiei și moralei; Citirea și Scrierea; Calculul și noțiuni de geometrie; Gramatica limbii române; Elemente de fizică și științele naturii; Geografia și istoria patriei; Îndrumări practice pentru economia câmpului și a grădinăritului; Drepturile și îndatoririle cetățenești; Cântări naționale și religioase; Deprinderi gimnastice". Pentru învățământul brașovean, un rol important, în unele decenii ale secolului trecut și începutul secolului următor l-au avut manualele editate de învățătorul brașovean Ion Dariu, în colaborare cu învățătorul Dometiu Dogariu.

Ion Dariu este pentru învățământul din Tara Bârsei una din cele mai proeminente figuri. Dintre manualele pe care le-a alcătuit în colaborare cu Dometiu Dogariu se pot aminti:

-Elemente de geometrie pentru anii din urmă ai școlii populare, pentru școlile civile;

-Geografia patriei și elemente din geografia universală;

-Aritmetică: exerciții practice cu numerele de la unu la o mie

Pentru aplicarea acestor manuale, Ion Dariu redactează studiul pedagogic intitulat "Idealul învățătorului român" în cuprinsul căruia formulează principii valabile până astăzi.

Dometiu Dogariu, învățător diriginte la Școala elementară capitală din Satulung, editează în 1891 lucrarea "Conducător la aplicarea noului abecedar ilustrat". Lucrarea este tipărită la "Editura librăriei C. Zeidner" din Brașov și un exemplar costa 12 creiștri. Cine are posibilitatea să consulte lucrarea va descoperi cu surprindere că de actuale sunt metodele pe care învățătorul le recomandă la sfârșitul secolului trecut, pentru învățarea scris-cititului. Autorul citează în lucrare studii pe care le-a parcurs pentru documentare și menționează că se bazează în predare pe cele mai actuale metode ale timpului său. Recomandă în partea întâi a lucrării, metode pentru formarea deprinderilor pregătitoare de scris-citit: Formarea mâinii copilului pentru scris prin exersarea cu linii drepte și curbe, în partea a doua, pregătirele de citire, aduc în discuție

etapa analizei și cea a sintezei. "Unirea sonurilor" în silabe și cuvinte și apoi în propoziții se bazează pe intuiție, pe deprinderi verbale și se realizează prin conversații având ca teme: școala-familia. Lucrarea parcurge fiecare etapă a învățării scris-cititului, în patru capitole. Capitolul patru, cel mai amplu, se referă la abordarea textelor și se intitulează "Partea practică a bucătilor de citit". Parcurs cu atenție, capitolul dezvăluie actualitatea metodei.

Dometiu Dogariu recomandă alegerea acestor texte care se potrivesc clasei sale, studiul prealabil al învățătorului asupra textului. Studiul textului cu elevi impune conversația asupra titlului bucătii, expunerea personajului, a locului, timpului și acțiunii, "istorisirea bucătii", povestirea elevului. În citire, importantă este citirea învățătorului "cu intonație" și apoi explicarea cuvintelor. În ora următoare se face citirea cu elevii, se alcătuiește planul pe tablă și apoi povestirea orală. Lucrarea cuprinde două exemplificări: pentru povestirea "Cei doi țapi" și pentru "Omul". Autorul îndrumătorului schițează planul după care se discută în clasă textul povestirii "Cei doi țapi" iar ca temă pentru elevi, indică lectura lecției și exercițiilor de copiere. O recomandare deosebită completează capitolul: pentru poezii se indică citirea expresivă iar versurile transcrise pe muzică pot fi cântate.

Studiul nu ne permite o prezentare amanunțită a lucrării. Este o invitație pentru cei interesați să o consulte și înțeleagănd-i importanța să aprecieze efortul predecesorilor noștri care "luminau pe cei care voiau".

Prof. Elena Bulat

CULTURĂ * CULTURĂ *

SĂ NE AMINTIM DE NICHITA STĂNESCU

"Limba română este patria mea
De aceea, pentru mine, muntele, munte se zice,
de aceea pentru mine iarba, iarba se spune,
de aceea pentru mine, izvorul izvoarește, de aceea
pentru mine, viața se trăiește".

"Când sunt trist, sau când nu sunt trist, când sunt inspirat
sau când sunt blestemat, sau numai obosit, când sunt vizionar,
sau când mi-e somn de mine însumi, toate acestea le
gândesc și le formulez în minunata limbă română".

Nichita Stănescu

Si-a învățat cuvintele să iubeasca arătându-le
înima, le-a învățat să iubească românește pentru a iubi el
însuși românește. Si în munți și în ieribile și în izvoarele
poeziei lui, se găsește câte un cuvânt îndrăgostit care
tocmai a învățat să iubească, dar mai ales să trăiască și să
plângă cu izvoare întregi de poezie, căci:

*Numai lacrima, numai ea transportă rimele către mine,
ridică rimele din mine prin simplă Mare.....*

*Dar poezia nu este lacrimă / ea este însuși plânsul /
plânsul unui ochi neinventat"*

Si astfel poezia îl plângă zi de zi, îl strigă cu glasul
întregului univers, căci el a murit într-o zi de "mâine" însă
fără regrete, căci în acest fel a devenit poezie, sau chiar
mai mult și mult mai curând. Astfel Nichita Stănescu "s-a
topit în cântec, curgând în el, asemenea apei"

CRÂCIUN MIHAELA

Cls.a-XI-a B

Gr. Școlar Electroprecizia

"LA PAS PRIN LIBRARII"

apariții editoriale semnalate de ing. Horia Bârsan

1."CONTESA SÂNGEROASĂ" de Andrei Condrescu, ed.UNIVERS, 1998.

Cartea este constituită pe baza planurilor întrepătrunse și a alunecării prin mai multe faze ale devenirii europene: fiorosul secol al XVI-lea, stalinismul alienat și tulburii ani '90, când cărămizile sărite din Zidul Berlinului s-au rostogolit spre Budapesta, Praga, Varșovia ori București. Imensul merit al autorului constă în faptul că știe să rămână fascinant, chiar și atunci când evocă timpuri cumplite și convingător când reparurge traseul exilului.

2."JURNALUL" de Witold Gombrowicz, ed.UNIVERS, 1998.

Considerată de mulți critici drept cea mai matură operă a autorului la vremea apariției (1957-1960), cartea a stârnit nedumerirea, în primul rând datorită formei insolite. Un text formal și stilistic neomogen, polifonic, folosind mai multe registre de limbaj fără o linie de delimitare precisă între realitate și ficțiune.

3."LUMEA VAZUTA DE GARP" de John Irving, ed.UNIVERS, 1998.

Imaginația prodigioasă a autorului naște o lume în același timp reală și iluzorie, precum visele noastre cele mai frumoase, o lume populată de personaje dintre cele mai pitorești întâlnite în romanul american contemporan.

4."DICTIONAR DE MITOLOGIE" de George Lăzărescu, ed. NICULESCU, 1998.

Cuprinde un material deosebit de important, actualizat cu sursele cele mai noi de specialitate, menit să furnizeze tinerilor o bună și diversificată cunoaștere a mitologiei greco-latine și a celorlalte mitologii mai însemnante ale lumii vechi, împreună cu explicațiile necesare. Selectia miturilor cuprinse în acest volum s-a făcut înținând seama de criteriul umanității, al învățămintelor ce pot fi trase și de acela al unei echitabile prezențe a fiecărei dintre sferele de civilizație în parte: greco-romana, slavă, latino-americană, extrem-orientală sau asiatică, nordică.

5."QUO VADIS" de Henryk Sienkiewicz, ed.RAO, 1998.

Reeditare a unui roman care nareză un episod dramatic din istoria Imperiului Roman-prigoana creștinilor și incendierea Romei în timpul împăratului Nero. Arta de a restitu perioada antichității latine, personajele individualizate și mesajul umanist au făcut ca acest roman istoric să fie tradus în toate limbile de circulație, iar ecraniările i-au sporit succesul în lumea contemporană.

6."OAMENI ÎN JUNGĂ" de Norman Spinrad, ed.RAO, 1998.

Lucrarea are toate calitățile care l-au făcut pe autor preferatul publicului de S.F.: intriga atrăgătoare, personaje vii și multă imaginație sclipitoare. Peste o sută de mii de ani, Pământul va fi lovit de un "vagabond al spațiului", o stea căzătoare de pe orbită. Aflată într-o epocă decadentă, omenirea hu va putea preveni catastrofa pentru că și-a pierdut, în negura timpului, cunoștințele necesare. Singura speranță ar fi un astronaut, care împreună cu tovarășii săi va încerca să găsească soluția.

7."DEADEVĂ" de Caius Dobrescu, ed.PARALELA 45, 1999

Fruntaș al generației '80 prin inteligență, hărnicie și curaj, d-nul Caius Dobrescu ne oferă, prin ultima carte publicată, un experiment unic, caracterizat printr-un adevărat "desfrâu" al lipsei de reguli.

Tânăr profesor și diplomat, autorul este ca scriitor antiartist, un agitator al explicitului atât de tipic și înversunat încât crută cititorul de amănuntul sordid, iar esteticul și eticul le gândește împreună.

8.EVENIMENT LITERAR

Editura "Arania" a lansat marți, 9 martie 1999, volumul "Forum Traiani" al scriitorului săcelean Darie Magheru. La eveniment au participat Doina Lasca, sora poetului, Mihaela Malea-Stroe, critic literar, Stelian Răducanu, profesor, actorul George M. Grădinușu. Autorul postfeței este George M. Grădinușu, regizor și interpret al piesei semnată de Darie Magheru, "Tragicul domn Ion al Cămilor", de altfel, "interpret și tălmaci favorit" al poetului.

MAI ESTE POEZIE ȘI LA SĂCELE

Marină

Încătușat de înger

Încătușat de înger străbat
orizontul ros de molii
nins de lucurile târzii
strivesc clepsidre fără stele
mai am un spațiu de euritmizat
în piscul ondei celei mai solemne
nostalgii
alunecând alunecând
Intr-o treaptă de batistă-nodată
să nu se uite ca un El și-o Ea
copaci de-ar fi
s-ar mai iubi o dată.

(Din volumul "A fi iubire")

Prof. Corneliu Cîrstea

XXX

Ori se zbâtea o creangă a necaz
Și am descântat-o
cu tăciuni stinși
de suflet
Voiam să îndepărtez
duhul rău
Pe Platou
Se aşezase un deget gros
de praf
Și mă agitam fără rost
În jurul clepsidrei
Nu mai aveam timp să le șterg
Trecuse de jumătate
Nu mai aveam timp să curăță zăpada
Când se murdărise așa de tare?
Și unde am să pun atâtea
lucruri vecni
Nu mai am timp
Nici măcar
Să mai râd odătă...

Prof. Emilia Stoian

Ghimpele

Mi-ai înfipt un ghimpel în inimă.
Inima mea pomenită
trăiește c-o durere
în ventricul sănătății
c-o iubire migratoare
prin noapte
cu toate sentimentele
și speranțele
laolaltă
cu toată limba română
printre Carpații mândri
și-atunci ce rost ar mai avea
să-mi scot vântul
din suflet
ghimpele din inimă
și
inima din piept.

(Din volumul "A fi iubire")

Prof. Corneliu Cîrstea

IARAȘITOAMNĂ

Ard crizantemele pe buzele toamnei
Și vântul se vâră vârcolac printre gânduri.
Pândim lespezile, scormonim cuvinte
Cad vorbele peste noi
Siroaie
ne doare de ce-ar fi putut să fie
mângâiem stelele
cu ce
în clipite am fost.
Și grijiliii împodobim timpul.
Sântem leoarcă de-atâtea amintiri
și ne-zântăm hainele gospodărești de Ursă Mare
Stropii de viață ce am fost
Am înmugrit la umbra frumusetii
și ne-am culcat trupurile în urma sandalei mai
înțelept.
Exilați în viață, ne-am ars degetele cercând
să lipim fâșii de lumină.
Precum grădinarul împărtimit pune puțin
din sângele nostru
în fiecare floare durăită
printilor și printeselor noastre.
Înaltele prisaci ale lunii
ne binecuvântează cu răsuflarea rece.
În fiecare an suntem mai firavi,
mai puțini...
Dar ce nebunie de crizanteme
ard
pe buzele toamnei!

Prof. Emilia Stoian

Gheorghe Dragos - educator vizionar pentru prosperitatea neamului

Poate comit o eroare de interpretare, ori de cunoaștere, afirmând că prof. Univ. Gh. Dragoș, n-a lăsat posteritații opere adunate în volume de proporții cantitative impresionante. Poate ar fi făcut-o dacă timpul și "vremea socială ticăloasă" din o bună parte a vieții sale nu l-ar fi constrâns, uneori torturat, ca să-și restrângă munca lui de cărturar. Viața, cultura și munca lui, alimentate neconitenit de dragoste pentru artă, știință și filozofie, susținute de preocupări concrete pentru latura economică a traiului în societate, constituau un tot unitar, pus în slujba națiunii sale, pentru a ridica la anumite cote atinse de alte națiuni europene. Mânat pe tot parcursul vieții sale, de mari idealuri, el nu a fost un idealist visător, ci un om dărz, aidomă multor mocani săceleni, care au împânzit țara, pentru prosperitatea economică. A fost și un om cu mult curaj. Era posedat de credința elaborată în mintea sa îndrăzneață, că poate transforma spre mai bine lumea din jurul său, indiferent de obstacole și primejdii.

Dupa Mareea Eliberare și Marea Unire, la care și-a adus obolul pe front cu jertfe de sânge, s-a angajat în noua organizare social-politică din Ardeal. Și-a orientat eforturile de pregătire scolară spre cultura economică, considerând-o condiție fundamentală a unei societăți moderne, fără a neglija nici un moment faptul că progresul economic nu se poate realiza cu oameni lipsiți de cultură. Tânările și popoarele care au înțeles importanța culturii ca forță de propulsare pentru toate resorturile vietii sociale, s-au dovedit cele mai prospere din lume. Distinsul cărturar Gh. Dragoș a intuit perfect această realitate și a întreprins un set larg de demersuri, pentru cultivare, prin scolarizare și alte forme educative, a conaționalilor săi.

Cronicari ai vieții Profesorului, subliniază faptul că pe tărâmul scolii a desfășurat o muncă științifică și didactică, cu rezultate notabile. De elevi și studenți era considerat "profesorul nostru" și socotit un "părinte spiritual" pentru că îi sprijinea în toate "ca să se ridice". A făcut parte din grupul de profesori ai Academiei de Înaltă Studii Comerciale și industriale din Cluj, care a inițiat o cooperativă studențească, pentru a-l sprijini pe studenți material și a le crea condiții de practică cooperativistă. A fost adept al culturalizării oamenilor, fără limită de vîrstă, chiar, al unei educații continue în rândul populației românești. Profesorul a contribuit la organizarea și desfășurarea multor forme de activități specifice unei astfel de educații: case de citire, biblioteci, conferințe, teatru, recitări, orchestră, cor, etc. A fost președinte de onoare al societății studențești "Excursia", și a organizat excursii de studiu cu studenți, considerați de profesor "viitori pioni ai economiei naționale, pentru dezvoltarea legăturilor comerciale cu țări care prezintă interes pentru România. Rezultatele, în mod deosebit învățăminte desprinse din asemenea "lecții trăite", din țară și străinătate sintetizate în scrierile Profesorului, sunt un autentic tezaur de cultură teoretică și practică, didactico-educativă. Dintre acestea enumerăm: "Aspecte din viața economică a Greciei" (1935), "Kemal Ataturk - omul și opera" (1935), "Educația și fapta cooperativistă în Danemarca" (1940), s.a. Prin conținutul lor, acestea reprezintă chîntesenta de interpretare a faptelor prezentate, cu multe posibilități de adaptare în România timpului în care au fost scrise. Multe din ideile respective sunt vizionare, unele de stringență actualitate, pentru societatea românească de azi. Redăm câteva dintre cele care se încadrează în această ultimă categorie. "Fiecare popor vital - afirmă carturarul Gh. Dragoș - își găsește, în momente critice, omul providențial. Numai popoarele inferioare, neviabile, nu au capacitatea de creație a elementelor de conducere. Acele popoare sortite să tânjească la remorca altora, sau să dispară. (Kemal Ataturk...pag.131). Ideea oamenilor providențiali, deschizători de orizonturi noi pentru societate, revine cu vigoare și în lucrarea "Educația și forța cooperativistă în Danemarca".

"Marile reforme și marii reformatori, - subliniază autorul - apar îndeosebi în momentele de dezechilibru moral și economic". Pe numai 14 pagini, cele referitoare la educația din Danemarca, Gh. Dragos ne prezintă, ca într-o autentică lecție de clasă, un discurs convingător despre forța educației prin cultură, din istoria unui stat de proporții mici - Danemarca -măcinat mult timp de forțe ostile din natură și societate. Dar... "acest stat, nu s-a lăsat înfrânt." Fără văcăreli și boceți și-a căutat și-aflat fericirea în forțele proprii, ajungând unul dintre cele mai mulțumite popoare ale lumii (izv. cit pag.3).

Autorul , într-un stil concis și percutant , sintetizează încă din primele fraze ale textului că fericirea (Danemarcei) este un făcăt al educației,...fericirea unui popor este o problemă de educație.(ibid.pag.3). Pentru aceasta sunt necesari apostoli hărăziți de soartă care să-și cunoască națiunea, realitățile ei,trecutul , posibilitățile morale și intelectuale și să-și croiască idealul, pe care să și le asimileze și înfăptuiască pe căi potrivite. În Danemarca ,spune profesorul profetul cardinal al drumului spre educația înainte mergătoare a "fericirii oamenilor" a fost Nicolae Severin Grundtvig (1783-1872). Acesta a pornit, în demersurile sale pentru ridicarea neamului, de la un principiu clar , anume că, nu poți avea într-o țară o democrație și o economie viabilă, fără un popor educat. Acesta a cerut în operele sale că scoala să fie așezată pe baze naționale, să răspundă nevoilor acestelui și să fie în slujba vieții. Era împotriva școlilor transformate în fabrici de diplome, în slujba unor privilegiati,vânători de posturi comode (ibid,pag.5). Pildele vii, faptele trăite de alții,sunt mai convingătoare decât speculațiile politice și filozofice. Din excursiile lui prin lume, "profesorul nostru "a adunat și a alcătuit un.fel de "material intuitiv scris", care să fie mai accesibil de înțeles și asimilat celor de acasă, cărora li se adreseză. Astfel, preluând vorbele "profesorului nostru", Gh. Dragoș ne sugerează că școala trebuie să ofere oamenilor o cultură unitară, vie, sprijinită pe ideea națională și religioasă, să formeze convingeri și deprinderi pentru viață. În acest context, recomandă să se formeze elevi cu cunoștințe economice, administrative și juridice uzuale, pentru a și cum sa se gospodărească. Nimai în felul acesta, oamenii vor fi convinși de necesitatea eforturilor din școală. Religia - spune autorul -nu figurează în programe ca un studiu deosebit. " Dar, spiritul instituției școlare este evanghelia, în sens uman. Cultul religios și moral domină întreaga viață a școlii. Creștinismul trebuie să trăit, religia...nu se învață, ci se simte și se practică. Cultura și deprinderile de viață dobândite în școală aprind în suflet optimismul și dorul de viață asa cum este ea" Elevii cântă în fiecare dimineață :

"În vreme ce mormântul se deschide să primească o viață stinsă

"In viere cu moartea se deschide sa primeasca o viata stinsa, Leagănul aprinde alta, stergând astfel urmele mortii" (ibid.pag10)

În anul 1940, când Gh.Dragoș semăna asemenea idei la noi, afirma cu admirări că în Danemarca "Analfabetismul este o amintire dureroasă a trecutului. Existența a câte unui neștiitor de carte provoacă revoltă generală în opinia publică" (ibid.pag.12). Fără a face o prezentare exhaustivă a ideilor despre instrucție și educație din opera carturarului Gh. Dragoș, născut acum un secol, aici la Săcele, am încercat, prin crâmpenele arătate, să declanșez curiozitatea pentru scrisurile lui. Adunate sintetizate și republicate, ele ne-ar ajuta să medităm asupra stării educaționale din societatea în care trăim și astfel, să ne explicăm, măcar parțial, realitățile de azi din viața social-economică a țării. În preocupările dezinteresate de a pune la dispoziția cititorilor de azi ai revistei "Plaiuri Săcelene", pagini din trecutul acestui oraș, de repetate ori am pus întrebarea, de ce obștea săceleeană, prin instituțiile ei de organizare și conducere socială, nu-și face o obligație sistematică de cercetare, inventariere și editare pentru public a operelor marilor înaintași săceleni?

Fără un asemenea efort, coordonat și susținut, orașul Săcele , cu trecutul , dar și cu prezentul său va rămâne pe harta culturii românești , doar cu identitatea, fără a î se cunoaște și recunoaște adevarata personalitate,în constelația acestei culturi.

Prof. Andronic Moldovan

Contributii ale prof. Gh. Dragos la viata socio-culturala si economică a Săcelenilor

Sunt situații în care cuvântul sau scrisul nu pot exprima și reda decât în parte o stare de fapt. Cu o atare situație ne confruntăm astăzi, când dorim să evidențiem participarea și activitatea de o viață a unui ales între aleși, însă lucrările ce se vor prezenta, nu vor avea tăria și capacitatea de a arăta decât în parte, acte, fapte, simțăminte și trăiri ale ilustrului prof.univ.dr. Gh. Dragos. Suntem încredințați că acțul ce-l săvârșim astăzi, noi să celenim, împreună cu distinși invitați participanți, vine să recunoască acum, la un secol de la nașterea și la 26 de ani de la plecarea dintre noi, meritele și participarea marelui pedagog, cercetător, publicist, om politic și patriot prof.univ.Gh. Dragos.

Pentru noi săcelenii, ziua de astăzi ne oferă, unora prilejul de a cunoaște, iar alțora, un moment de memorare a unor secvențe trăite în prejma marelui cărturări și, deopotrivă, avem un sentiment de mândrie că de pe aceste plăuri s-au ridicat oameni demni, personalități, cărturari și patrioți dormici de a vedea națiunea română și poporul nostru pe trepte mereu ascendent.

Prof.univ.dr. Gheorghe Dragoș, prin activitatea de o viață de om, a demonstrat cu prisosință că a constituit un standard și va rămâne un model nemuritor. În cele ce curmează mă voi referi azi la contribuția efectivă și de substanță,adusă de apreciatul consătean și marele om de știință, aici, pe plan local la noi, la Săcele. Consider ca fiind imperios necesară o trimitere în timp, la perioada ce a urmat primului război mondial, deci după anii 1918-1920, când Săcelele, ca parte integrantă a Ardealului, a revenit la patria mamă și în acest context se impuneau activități și acțiuni menite să faciliteze preluarea puterii administrative, să educe populația în spiritul mareșelor cuceriri ce urmau să fie dobândite și promovate. Ca principală realizare a marelui patriot, doresc să evidențiez participarea Tânărului ofițer de pe atunci,la pregatirea soldaților români pentru libertate și unire. De asemenea, subliniez contribuția acestuia la acțiunea pentru pregătirea săcelenilor în vederea Unirii. În acest scop, marele patriot a contribuit la organizarea Statului Național Român din Săcele și la organizarea gărzii naționale din zonă, fiind ales comandant al Gărzii Naționale Române din Satulung. Un alt merit al marelui iubitor de carte și cultură a fost inițiativa de înființare a caselor de citire în cele 4 comune și dotarea acestora cu fondul de carte necesar. În ele mocanii, fiii și nepoții acestora găseau sursa de cultură.

Aici, săceleanul a deschis sfânta carte pentru a afla și cunoaște , în principal, originea, trecutul și năzuințele poporului său. În strânsă legătură cu promovarea problemelor socio-cultural-sportive, evidentiem faptul că în anul 1922, cel pe care îl omagiem, împreună cu alți tineri săceleni, a purces la înființarea Asociației Cultural-Sportivă "Izvorul", una din cele mai vechi asociații de profil din mediul rural din țara noastră, organism chemat să dezvolte activitățile prin susținerea de spectacole teatrale, organizarea echipelor de dansuri, formații corale, organizarea de spectacole cu ocazia zilelor și sărbătorilor creștine,de baluri mocănești, participarea la concursuri de etnografie și folclor și, desigur, promovarea unor activități sportive de iarnă și vară. Toate aceste activități aveau drept scop păstrarea și dezvoltarea identității Săcelelor, a obiceiurilor și portului a limbii și, în primul rând, a simțământelor românești curate și nealterate.Înființată atunci în 1922 Asociația dăinuște și astăzi și are o activitate prodigioasă.Aducem pe această cale înaintașilor noștri și, în principal, marelui profesor Dragos, un viu omagiu și prinos de recunoștință pentru măretele acte săvârșite acum 76 de ani. Un alt merit de excepție al celui chemat să jaloneze activitățile socio-economice, aici la Săcele I-a constituit înființarea în 1925, împreună cu prof.univ.dr.V.Jinga, prof. I.Taraș, frații Duțu Ghițulaș Șeitan și alții , a Băncii Populare Săceleana, organism creat pe baze și în spirit cooperatist.Această bancă a fost de un real folos populației din zonă. Actul, ca atare, a constituit o premieră în domeniul în acel timp și a fost apreciat unanim de presă și în lucrări de specialitate. În sfîrșit, dar nu în ultimul rând aş sublinia ecoul întâlnirilor periodice între distinsul profesor și consăteni. Se deplasa de la Satu Mare, de la Cluj și mai apoi din Brașov, pentru a susține conferințe,aici la Săcele,cu un ridicat caracter multi- educațional. Am enumerat unele din activitățile desfășurate de omul ce și-a înțeles pe deplin menirea, și anume aceea de a participa efectiv și nemijlocit la orientarea,educație și ridicarea celor din rândul căror s-a desprins. Se spune că meritul unui om de știință poate fi deosebit de mare, deoarece el poate să își exprime ideile și să le transmită în mod eficient.

Prof. Victor Carpini

Prof. Victor Carpănegliează faptul de a evidenția participarea oamenilor de știință la dezvoltarea locurilor de baștină, a celor de unde au plecat acolo unde au rămas părinții, vecinii, consătenii, acolo unde o vorbă, o acțiune întreprinsă , o îndemnare, constituie un imbold o îmbărbătare , un real act educațional ! Un exemplu elocvent și concluzionant privitor la relația om de știință- plăuri natale, îl constituie cu prisosință Prof. Univ. Gheorghe Dragoș . Și-a consacrat viața și s-a preocupat permanent pentru a orienta, a acorda efectiv ajutor și a educa pe cei de lângă care a pecat. O sintagmă glăsuiește astfel : "cel care nu luminează, nu poate deveni o stea . "

Profesorul Gheorghe Dragos a fost cu siguranta o stea.....

Săcăleni hinefăcători

Săceleni, binefacători.
Este cunoscut faptul că, mocanii noștri săceleni au făcut mari depuneri de bani pentru construcții și reparării de biserici, de școli ori de alte instituții de cultură și binefacere. Un astfel de exemplu îl constituie Stroe Belloescu (înginer n.a.), originar din Săcele, care în anul 1902 "a achitat taxa de 2000 de coroane" pentru construcția frumosului palat al Casei Naționale a ASOCIAȚIUNII ASTRA, care astăzi adăpostește biblioteca "ASTRA" din Sibiu.

ASTRA, care astăzi adăpostește biblioteca ASTRA din Sibiu.
În ședința Comitetului Central al Asociației ASTRA, din 13 noiembrie 1902, președintele Iosif Sterea Suluțiu, aduce la cunoștința "astrîștilor" această faptă lăudabilă. Tot atunci "Domnul Oprea Belloescu s-a înscris și ca membru fondator al Casei Naționale", arată documentul (Analele ASOCIAȚIUNII ASTRA, nov-dec. 1902, nr. VI). Din contribuția românilor s-a ridicat mărăștul edificiu, înzestrat cu o sală de spectacole și o bibliotecă. Înălțarea a avut loc în ziua de 22 august 1905, printr-un prolog expus de Iosif Vulcan și au participat o seamă de personalități ale neamului nostru ca: Iuliu Maniu, Nicolae Iorga, Vintilă Brătianu, iar dintre săceleni, viitorii academicieni: Nicolae Popaea, George Moroianu și Ioan I. Lapedatu.

E bine să se știe că în anul 1950 patrimoniul a fost confiscat, ușile sigilate, cu inscripția "Încis" (a se citi închis, n.a.), cum de altfel au suferit și Casele de Cărire ale Săcălenilor.

St. Munteanu - Sibiu

Să trăiți, să vă îngăduiți

Nu știu cătă răspândire are această urare adresată celor ce își întemeiază o familie, dar în satul meu Purcăreni, în Săcele în general este foarte obișnuită și chiar preferată de oamenii mai în vîrstă.

Ceea ce pot afirma, desfășându-mă de multe decenii cu lecturi în limbi de largă circulație - inclusiv cu traduceri - este că nu se face o asemenea urare în alte graiuri și că încercând să o exprimi altfel decât în românește, dai de ceva cu totul nepotrivit și chiar jignitor la adresa tinerilor căsătoriți care visează, doresc, să fie fericiti și sunt convinsă că asa va fi.

visează, doresc, să fie fericiți și sunt convingi că aşa va fi.
Se află în aceste cuvinte o gândire, un principiu din viața unui popor care a conviețuit pașnic cu alte neamuri și care nu poate concepe ca un om să fie disprețuit sau prizonier pentru că vorbește o altă limbă, are alte obiceiuri și tradiții sau aparține altor confesiuni religioase. În această privință avem și noi mândri mai mult ca alții pe tot parcursul existenței noastre. Manifestările de intoleranță au fost și rămân superficialie - fiind respinse de covârșitoarea majoritate a fiilor acestui pământ, iar când noi am fost persecuati, ne-am arătat îndelung răbdători, am întins punți de legătură, ne-am zbatut să fim înțeleși și respectați, cu încredințarea că adevărul și dreptatea vor învinge.
"Să trăiți și să vă îngăduiți!" exprimă o mentalitate profund românească, iar ca urare, constituie un îndemn de a o transpune și în viața de familie, încă de la începutul ei, pentru a-i da stabilitatea firească, frumoasă și necesară, atât de subrezită într-o lume în care bate - afectându-ne și pe noi un răstigitor vînt de pestătorie și discordie.

scordale.

<< Itinerar spiritual comun >>

"Bade, calea de-alte-mi tîne

Sara tăt la tine-oi vine..."

(Folclor din Ardeal)

Celebrul de-acum pod de flori, lacrimile de pe obrazul Basarabiei și tot felul de tânguieli sterile au fost trecute în umbră de rezultatele vizitei cu care am fost onorați în această toamnă de cunoscuți și apropiați nouă, oameni de cultură de la Chișinău. Este vorba de prezența doamnei Valentina Butnaru - președinte al Societății "LIMBA NOASTRA CEA ROMÂNĂ", domnului acad. Mihai Cimpoi - președinte al Uniunii Scriitorilor basarabeni și domnului Val Butnaru, dramaturg, director al conoscutului Trust de presă "Flux".

Solii spiritualității românilor de peste Prut, la invitația săcelenilor, au cunoscut într-un interval de timp foarte scurt, numeroși oameni și monumente reprezentative, ale peisajului cultural din Tara Bârsei. Reuniunea a dat substanță și farmec zicalei după care prietenul (fratele) adevărat, la nevoie se cunoaște. Nu e ușor să lupti acolo, să te zbați mereu pentru recunoașterea și supraviețuirea limbii tale adevărate sălbatec siluită și mutilată nevrednic de atacuri violente ce-au urmărit (și o mai fac încă) să zăgăzuiască dezvoltarea firească a limbii literare românești.

În această epopee a spiritului renăscut, carteia rămâne arma, dar și leacul salvator, carteia e punte a suspinelor alinate și toiac al îndreptărilor neostoite.

Și dacă noi "am plâns trei zile la Chișinău astă-vară", după inspirata expresie a doamnei Valentina Butnaru, atunci când am oferit din partea orașului Săcele, cărți de lectură și dicționare pentru copiii basarabenilor dormici să deprindă corect limba română în slova latinească, acum distinții oaspeți ne-au mulțumit după chemarea inimilor.

Domnul academician Cimpoi ne spunea că prin 1990 carteia românească reprezenta în bibliotecile de acolo doar vreo 3%, pe când acum procentul saltă binșor peste 18%..

Eforturile se fac de ambele părți și cine crede azi în izbândă demersului "Carte românească pentru Basarabia" crede în integrarea în spațiul cultural european.

Confirmând cu noblețea-i recunoscută adevărul celor de mai sus, domnia sa a donat cititorilor brașoveni și săceleni, unor importante instituții publice de cultură, 10 volume din monumentala lucrare de referință "O istorie deschisă a literaturii române din Basarabia" și un număr de peste 50 de exemplare din ultima sa carte de eseuri "Mărul de aur", care a fost lansată la Biblioteca "George Barbu" cu concursul domnului Andrei Bodiu - scriitor și lector universitar care a condus cu eleganță dialogul pe tema "Interferenței culturale în deceniul 9. Valori românești în perspectivă".

Delegația a fost mișcată de ecurile pelerinajului la mormântul lui Andrei Mureșanu, de acordurile dintr-o început ale operete "Crai nou" la Colegiul Național "Andrei Șaguna" și de frumoasele întâmpinări de la Libraria "St.O.Iosif" sau Muzeul Bran.

Peisajul economic, civic și cultural săcelean a conturat imaginea de ansamblu a unei localități importante, cu o istorie interesantă care reclamă un progres actual pe măsură și despre care domnul Mihai Cimpoi ne relata convingator: "Eu de Săcele am auzit prima oară în "Doina" lui Eminescu, iar de primarul Vasile Lata, mai peste tot în Brașov. Suntem încântați să-l cunoaștem pe acest bărbat care a făcut atât de mult pentru localitatea sa și care visează acum să-și vadă orașul, într-un viitor apropiat, municipiu. Am constatat că aștepta cu nerăbdare ca descentralizarea să se producă odată, să aibă obștea mai mulți bani, iar cei de sus să nu mai vânture numai vorbe."

Delegația de la Chișinău a cunoscut, la fața locului, prin amabilitatea și interesul acordat vizitei de domnul inginer Claudiu Roșculeț, performanțele constante și deschiderea pe mapamond a SC "Electroprecizia" SA, redutabilă cetate modernă

MESAJ DE LA SĂCELENI DE PESTE OCEAN

Dragi editori ai Plaiurilor Săcelene

Cu ocazia vizitei mele în țară și la nepoata mea Antoneta Bendrofean, bibliotecară la Cernatu, am primit revista dumneavoastră care mi-a placut mult și la care vreau să ofer și eu o mică contribuție, deoarece și eu fac parte într-o mică măsură din trecutul Săcelenilor. Mi-a atrăs atenția articoulul despre Mircea Rusu și asta m-a determinat să fac acest lucru. Își sunt nepoata notarului Rusu, d-na Rusu a fost sora mamei mele. Cu ajutorul unchiului, familia mea a venit de la Alba-Iulia și s-a stabilit la Săcele în apropierea lor. Tatăl meu Roșu Traian a fost pădurar. Eu și surorile mele, deasemeni fratele meu Roșu Ion am făcut școala acolo. În clasele primare am avut colegi pe Butu Virgil, Aurel Bodeanu și Mircioiu de care îmi amintesc. Apoi la Gimnaziul de fete am avut pe Lenuța Carpin, Stela Ghia, Lenuța Dan și Marieta Făgărașanu, doar de ele îmi amintesc. Am locuit la Săcele până la vîrstă de 18 ani când m-am căsătorit și m-am mutat la Brașov.

În anul 1985 am plecat cu familia în Statele Unite unde de fapt erau toți trei băieții noștri. După doi ani, a venit și fiica noastră cu familia. Am venit acum într-o scurtă vizită la dorința de a-mi vedea țara și locurile unde m-am născut și am trăit o viață. Mulțumită fratelui meu care a venit de la Cluj și m-a dus cu masina în comuna unde m-am născut, la Alba-Iulia apoi la Cluj la ei unde mai am o soră apoi la Suceava. A fost o mare bucurie să întâlnesc rude pe care nu le-am văzut de 15-20 de ani și toate aceste locuri minunate ale țării care îmi este foarte dragă. Îmi pare rău că am trecut atât de repede. Mă simt foarte bine și promit că dacă va fi tot așa voi mai veni cu multă plăcere. Regret că nu mai am decât o zi de stat aici, că mi-ar fi făcut plăcere să vă cunosc.

Vă doresc mult succes tuturor și numai bine.

Roșu Olimpia Cojocneanu-S.U.A.

și inconfundabilă emblemă săceleană.

Din nou, carteia ne ambiționează și ne sustine tăria gândurilor, ne fraternizează spiritul spre idealul unității neamului, prin școala acestuia și, mai ales prin statornicia credinței tuturor românilor luminați, zidiți în altarul ființei naționale.

Însoțită de razele blânde ale soarelui automnal, soare care pentru români a răsărit în filele cărții și de la Brașov, am intrat prin ușa sfântă a Primei Școli Românești din Schei Brașovului. Greu în Basarabia greu și la noi. Tranzită astă păcătoasă, lungă și înțeleasă în fel și chip de politicieni, lovește nemilos mai ales în așezările culturale, în muzeu, în zestrea neprețuită a pământenilor. Ne măngâie ca o boare de april propunerea și hotărârea domnului Cimpoi de a înființa la Chișinău un muzeu "Anton Pann" pentru că "Finul Pepelei cel iște că un proverb" mulți ani ai vietii și i-a petrecut și acolo. Iată, un prim pas, rezultat concret al vizitei, rod al curajului și competenței cu care se abordează integrarea spirituală a tuturor românilor.

Noi săcelenii de azi, răspundem la toate acestea... "monedă pentru monedă". A venit vremea împlinirilor.

Cu placere, cu toții am cinstit invitația profesorilor și elevilor de la Grupul Scolar "Electroprecizia", sosind "La aniversară" pentru a mulțumi școlii care a dat sens vocației profesionale a săcelenilor în ultimii 50 de ani.

S-a vizitat modernul și utilul "Centru de documentare și informare" aflat în incinta bibliotecii. Viitorul începe să arate astfel. Un alt rezultat palpabil al venirii aici a mesagerilor limbii și culturii românești din Republica Moldova: înfrățirea celei mai cunoscute școli săcelene cu Școala nr.56 de la Chișinău, unitate care a trecut începând cu acest an școlar de la predarea în limba rusă la predare în limba română (și nu moldovenească). Din nou și unii și alții visăm la o sărbătoare a spiritului în primăvara anului viitor.

Veche vatră de autentică spiritualitate, deumanism și toleranță, săcelenii au înălțat lui Dumnezeu impunatoare lăcașuri de închinăciune. Turlele bisericilor înfrățesc oamenii locului și dau acestora fiorul trăirii emoțional-estetice, greu de redat în simple fraze.

Din cele șapte biserici ortodoxe, delegația a vizitat doar două (vai timpul)adică "Sfinții Arhangheli" și "Sfânta Adormire" ambele ridicate de înaintași la Satulung.

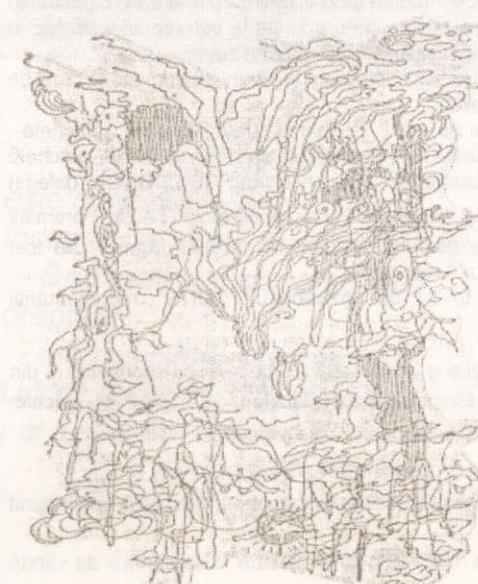
La "Sfinții Arhangheli" a încântat strădania Tânărului preot și a enoriașilor de a reamenaja vechea "Casă de citire". Clipă unică cu valoare de simbol: domnul academician Mihai Cimpoi, reputat filosof al culturii, deputat de la Chișinău pune temelie la refacerea bibliotecii de carte veche și mod-

ernă, care în anii 50 a fost profanată și aruncată cu sălbăticie în foc de cățiva neisprăviți, donând carteia de căpătăi a domniei sale - amintire cordială a zilei de 25 octombrie 1998 care a înveșmânat pentru a doua oară în străie purpurii prietenia săcelenilor cu chișinăuenii.

La cea de-a doua Sfântă Biserică s-au admirat picturile lui Mișu Popp, adevărate motive de mândrie pentru spiritualitatea săceleană. Sub privirile ocrotitoare ale celor doi harnici preoți care slujesc aici, s-a semnat în "Cartea de Aur"- document fascinant care vorbește de truda mocanilor și jertfelnica păstorire a familiei Popeea. Tot aici își doarme somnul de veci economistul și diplomatul de talie europeană profesorul George Moroianu, unul dintre cei mai devotați fi ai Săcelelor.

Gesturile au fost pretutindeni delicate și confraterne, adeseori, chiar neexprimate. Dintre toate, credem, unul a dat măsura tuturor bucuriilor. La intrarea în localul Primăriei orașului Săcele, musafirii au fost întâmpinați cu o sinceră căldură. Cei de față parcă se cunoșteau de când lumea. Păinea și sarea alături de însemnele discrete ale tricolorului. Clipă e tulburatoare: doamna Valentina Butnaru și, după domnia sa, toți oaspeții de seamă, se închină și sărută PÎINEA TĂRII (attenție pentru unii!) așa după cum, în fiecare zi dumnealor sărută GRÂUL TĂRII pe care-l slujesc solemn înălțând alături de noi, coloane de granit identitate românești. Vizita a pecetluit antena spiritualității ce ne leaga și care va funcționa de-acum încolo iradiind și de-aici, din centrul României, completând fericit spusa prietenilor noștri, după care România ardeleni răspund până acum cel mai bine proiectul de ajutorare materială a vorbitoilor de limba română din Basarabia. Se întind astfel gospodărește mrejele în care prind conștiințele doritoare să aducă limba și simțirea românească la standardele firești ale recunoașterii identității noastre, în ciuda "echilibristicii" bolnavicioase a urmașilor "comuniștilor" moderni, care confundă valorile, visând fantome ale naționalismului și plătind rușinos tribut răufăcătorilor gliei. Ei nesocotesc fățănic nobelețea efigiei de popor latin, cu specific și caracteristici inconfundabile, care-și etalează cu demnitate acest neprețuit dar într-o lume supusă înnoirilor și nevoii de înțelegere și linistită conviețuire.

Liviu Nicolae Dărjan

ACTUALITATEA SĂCELEANĂ

ACTUALITATEA SĂCELEANĂ

ACTUALITATEA SĂCELEANĂ

Despre pădurile Săcelelor

Trăim într-o zonă bogată în păduri. De la Pârâul Șapte Izvoare și până la muchia Bratocii, din Golul de Munte Zănoaga și până dincolo de pădurile limitrofe localităților Tărâljeni, Zizin și Purcăreni, Ocolul Silvic Săcele administrează frumoase păduri alcătuite din numeroase și variate specii. Fagul, molidul, bradul, pinul, laricele sau paltinul de munte formează arborete pure sau se asociază câte 2-3 în arborete de amestec. În componența pădurilor noastre mai intră, cu o pondere mai redusă specii ca pinul negru, duglasul, carpenul, mestecăncul, scorusul, frasinul, arțarul american, stejarul roșu, salcâmul, ulmul de munte, salcia căprească, aninul alb și aninul negru sau plopul tremurător. Dacă tuturor acestor specii arborescente sau arbustive adaugă multitudinea de specii ierboase anuale sau perene și numeroasele specii de animale, ne putem forma o imagine de ansamblu a complexului ecosistem forestier din jurul orașului Săcele.

Prezența pădurii a fost dintotdeauna dorită în jurul colectivităților umane. Binefacerile pădurii, funcțiile multiple pe care le îndeplinește direct sau indirect au influență și vor influența în continuare dezvoltarea societății. Începând cu lemnul de foc, de construcție sau prelucrare industrială, continuând cu fructele de pădure și ciupercile, plantele medicinale sau vânătușul, produsele forestiere susțin indisolubil evoluția orașului. Discutând însă despre binefaceri, cel mai important îmi pare a fi rolul de protecție a solului, a apelor și de curățire a aerului îndeplinit cu prinosință de aceste păduri. Părăiele 7 Izvoare, Cernatu, Pârâul lui Boroș sau Valea Largă, ale căror albi traversează orașul Săcele, la care se adaugă principalul curs de apă din zonă - Pârâul Tărâlung, toate "își strâng" apele din pădurile Ocolului Silvic Săcele. Aceste păduri regularizează debitele și ne protejează de furia apelor la topirea zăpezilor sau după ploi abundente. Aceste păduri limitează conținutul de impurități din apa potabilă din Lacul de acumulare de pe râul Tărâlung și previn colmatarea acestuia. Aceste păduri sunt cele care fixează solul de pe pantele abrupte ale munților și dealurilor, protejând potecile de munte, drumurile forestiere, soselele. Aerul curat de care beneficiem rezultă în urma intenselor purificări și filtrări realizate la nivelul frunzișului. Aici sunt reținute tone de praf și particule de fum și, tot aici, prin acțiunea substanțelor fitonicide eliminate de arbori, este redus substanțial numărul microorganismelor din aer. Întelegerea mecanismelor naturii și menținerea echilibrului între cerințele economice și cele ecologice ale societății în care trăim este neapărat necesară. Extremismul ideilor, fie ele pro sau contra pădurii, nu creează, ci îngădăsează creația. A asigură protecție totală pădurilor noastre și a interzice recoltarea lemnului, a fructelor de pădure sau a plantelor medicinale este o utopie. Nevoie de lemn ale societății și costurile implicate de administrația silvică locală nu vor putea fi acoperite într-o astfel de situație. A practica însă exploatarea sălbatică, cu tăieri rase pe suprafețe mari, sau a neglijă regenerarea zonelor exploatației, iarăși nu este de dorit. Între aceste două extreame există numeroase căi de mijloc capabile să asigure, în limita posibilităților și a politicii silvice a momentului, dezvoltarea societății umane și conservarea cadrului natural deosebit cu care am fost binecuvântați.

Perioada 15 martie-15 aprilie este cunoscută între silvicultori ca "Luna Pădurii". Poate că nu ar fi lipsit de inspirație Asociația Izvorul să participe alături de silvicultorii săceleni la efectuarea lucrărilor de primăvară în pădurile Săcelelor.

Ing.Lucian Mircioiu

"CARNAVALUL ZĂPEZII" LA SĂCELE

Sub deviza "men sana in corpore sano", în zilele de 22-24 ianuarie 1999, Clubul Elevilor din localitate, în colaborare cu C.T.E.Mont-Delt-Mar din București a organizat prima ediție a "CARNAVALULUI ZĂPEZII", care a cuprins ca arie de desfășurare Poiana Săcelor, Clubul Electroprecizia și Clubul Elevilor.

Concepțută ca o manifestare cultural-sportiv-ecologică de nivel național, însumând probe dintre cele mai variate (ski, săniș, diacon, tenis de masă, cultural-artistic, afișaj, dans, turism sportiv, orientare și cros montan)."Carnavalul zăpezii" a invitat participanții din peste patruzeci de cluburi sportive, turistice și ecologice din toată țara, O.N.G.-uri, sportivi

și în general pe toți cei interesați de a petrece timpul liber într-un mod agreabil și într-o atmosferă de carnaval.

Scopul adevărat pe care l-a revendicat acest tip de manifestare a constat în educarea unei trăiri ce se desfășoară și se exprimă într-un mediu vesel, sănătos, prietenesc în care întrecerea este acceptată cu placere și cu sentimentul că adversarul nu este altceva decât un prieten. Inițial, conceput ca o invitație la mișcare, obiectivele lui au constat în educarea și formarea în rândul tinerilor și nu numai, a unor deprinderi și obișnuințe de practicare a exercițiilor fizice sau a unui sport în timpul liber, educarea și dezvoltarea spiritului de emulație, menținerea unei stări optime de sănătate și realizarea unei dezvoltări armonioase, dezvoltarea unor trăsături moral-volitive și intelectuale, a simțului etic și estetic, precum și a unei responsabilități sociale de care, actualmente, ducem atâtă lipsă. Însă, mai mult decât cele enunțate anterior, acest carnaval săcelean s-a dorit și a devenit sărbătoare, chiar dacă vicisitudinile vieții actuale îl-au fost împotriva. Își este foarte bine că mai sunt, încă oameni animați de sentimente nobile și generoase care ar trebui să guverneze orice relație interumană, că mai sunt oameni cu profunde sentimente de iubire care știu să dăruiască altor semeni un pic de bucurie și pace sufletească, care iubesc adevărul, dreptatea și frumosul, și care încearcă să facă din fiecare zi o viață, parafrându-

I pe regretul Teodor Mazilu, o sărbătoare permanentă.

Deși numărul de 340 de înscriși la diferite probe, relevăază o participare modestă, prima ediție a "CARNAVALULUI ZĂPEZII" la SĂCELE și-a atins scopul, acest fapt datorându-se implicării în limita posibilităților a Primăriei Orașului Săcele, Intreprinderii Electroprecizia S.A., firmelor Marfas SRL, Pitoresc SRL, Avlacomel Impex SRL, Coca-Cola, Estico SRL, Monitorul Brașov și RTT Brașov. Cele 66 de premii acordate, care au mulțumit pe deplin efortul participanților, ne dau speranță că la următoarea ediție reușita va fi deplină.

Prof. Cornelius Cîrstea

corespunzătoare, sunt următorii:

Locul I: Vălăștean Andrei; Moiceanu Tudor; Arifit Ioana; Damian Mihai; Mayer Iulia; Diaconescu Adrian; Petrea Bianca; Ursulean Adrian; Duculeț Diana; Stinghe Răzvan; Mitu Ruxandra; Barbu Bianca; Florea Gino; Forgaci Mihaela; Petrescu Cătălin; Zakarias Reka; Nicoară Cristian; Secăreanu Emilia; Nicoară Adrian; Bodoș Iosif; Teșileanu Iuliana; Balog Ștefan; Damian Alexandru; Baditău Gheorghe.

Locul II: Nae Daniel; Georgea Robert; Tolnai Robert; Dumitrescu Oana; Constantin Bogdan; Ștefan Andra; Tănase Ciprian; Ormenișan Alexandru; Zernovean Alexandra; Popa Cristian; Marian Ioana; Trif Tudor; Boroș Daniela; Jeinov Ionuț; Munteanu Emanuel; Cocoșila Ionuț; Fejervari Ada; Leșescu Sorina; Balog Elena; Ormenișan Nicolae; Gomolea Dumitru; Seceleanu Gheorghe.

Locul III: Creangă Radu; Mihălcescu George; Nae Ioana; Gubernat Adrian; Trif Alina; Mihalache Vlad; Munteanu Raluca; Ștefan Andrei; Mihălcescu Alexandru; Rohatin Raluca Balog Mircea; Moise Dan; Marinache Claudia; Bobes Victor; Coliban Gabriela; Besoiu Marian Oncioiu Stelian; Vladea Constantin.

Au mai fost acordate următoarele premii:

- Cel mai Tânăr concurent: Creangă Radu

- Cel mai Vârstnic concurent: Vladea Constantin

- Premii de fidelizeitate: Ghimbăsan Nicolae; Coliban Nicolae - 78 ani; Damian Alexandru

Un minus în toată desfășurarea concursului a existat totuși și anume mediatizarea foarte slabă a acestei acțiuni. Încă nu am aflat cărora motive s-a datorat acest aspect, deoarece promisiuni au existat atât din partea unor posturi de televiziune (RTT și PRO-TV Brașov) cât și din partea ziarului "MONITORUL de Brașov", care de fapt a și anunțat desfășurarea concursului în numărul său de vineri 26.02.1999.

Considerăm că o asemenea manifestare, astfel organizată și care s-a bucurat și de o participare numerosă merită o atenție mai mare și din partea mass-media.

Mulțumind încă o dată tuturor celor care au sprijinit și încurajat organizarea acestui concurs, credem că prin permanentizarea manifestărilor de acest gen se aduce un aport semnificativ mișcării sportive de masă, cel puțin pe raza orașului Săcele.

Ing. Coliban Nicolae

NE-A MAI PĂRĂSIT UN FIU AL SĂCELELOR.....

Miercuri, 10 martie 1999, a încetat din viață cunoscutul ziarist Victor Secăreanu. Fiul al unei cunoscute familii de săceleni din Satulung, Victor Secăreanu s-a născut la 19 martie 1936. După cursurile primare și gimnaziale, și-a desăvârșit pregătirea profesională la Școala Tehnică de Mecanică din Brașov, a urmat un curs de specializare tehnică, auto, tractor, și turism, pentru ca în 1975 să-și vadă visele împlinite prin absolvirea Facultății de Ziaristică din București. Pasionat de sport, Victor Secăreanu a colaborat la numeroase publicații de prestigiu: Gazeta Sporturilor, Sportul Românesc, Transilvania Express, Gazeta de Transilvania, Gândul Liber, Cuget Românesc.

Din 1994, a semnat fără întrerupere paginile de sport și reportaje sociale din orașul nostru în revista "Plaiuri Săcelene", din redacția căreia făcea parte. Membru activ al A.C.S. "IZVORUL", Victor Secăreanu a participat la elaborarea monografiei Săcelor "Mândre Plaiuri Săcelene" și a monografiei S.C. ELECTROPRECIZIA S.A.

După ce o viață întreagă a fost un exemplu de modestie, bunătate și profesionalism, un bun coleg al celor din redacția noastră, dar în primul rând un demn urmaș al mocanilor săceleni și un îndrăgostit incurabil de aceste locuri minunate, Victor Secăreanu se retrage în liniste, lăsând în inimile celor care l-au cunoscut un gol de neînlocuit.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

SĂNĂTATE - EDILITARE - UMOR

* SĂNĂTATE - EDILITARE - UMOR *

* SĂNĂTATE - EDILITARE - UMOR *

SINUZITELE ACUTE ALE ADULTULUI

Sinuzitele acute ale adultului sunt inflamații acute ale sinusurilor paranasale, în etiopatogenia cărora sunt implicate trei categorii de cauze:

- Cauze locale rinogene care favorizează trecerea inflamației din nas în sinus
- Cauze generale care constau în fragilitatea imunobiologică a terenului local și general. Anumite afecțiuni ca gripe, bolile infecțioase pot sensibiliza sinusul.
- Cauze bacteriene

În funcție de localizarea sinusurilor afectate, sinuzitele se clasifică în anteroare care sunt: 1. Sinuzita maxilară acută; 2. Sinuzita frontală acută; 3. Sinuzita etmoidală acută și sinuzite posterioare reprezentate de etmoido-sfenoidita acută.

Dintre toate tipurile de sinuzite acute cea mai frecventă este sinuzita maxilară acută. Apare consecutiv unei inflamații banale nespecifice, difuze și recente a sinusului maxilar, în absența oricărui trecut patologic specific sau în prezența unei vindecări complete de pe urma unei inflamații anterioare.

Sимптоматология.**Sимптомы локальные субъективные** constau din :

- Senzație de tensiune provocată de inflamația mucoasei nazo-sino-maxilare. Pielea și țesuturile moi de la nivelul obrazului capătă un aspect inflamator.
- Durere spontană prin efectul acțiunii acumulării puroiului

în sinusul maxilar și nevritei inflamatoare.

- Hiposmia (scădere miroslor) și cacosmia (senzația de miros urât).

Sимптомы локальные объективные sunt:

- Rinoree abundentă, inițial bilaterală apoi unilaterală, seromucoasa cu striații de sânge, mucopurulentă sau purulentă

- Obstrucția nazală este și ea inițial bilaterală iar apoi strict unilaterală și se accentuează în cursul noptii

- Epistaxis (hemoragie nazală)

- Congestia difuză a membranelor oculare externe de partea bolnavă

- Modificarea culoare a tegumentelor de partea bolnavă; pielea este caldă și mai sensibilă la atingere.

Sимптоматология generală este strâns legată de cauza care determină sinuzita. Bolnavul poate acuza: febra, céfalee, nevralgie ale feței, craniului și gâtului, dificultate de concentrare a atenției și memoriei, amețeală, tahicardie, inapetență, tuse.

Examenul radiologic evidențiază cavitatea sinuzală mai mult sau mai puțin opacifiată, datorită prezenței serozității și puroiului.

Evoluția sinuzitei maxilare acute :

- Spre vindecare, consecutiv administrării unei terapii adecvate;

- Spre cronicizare când boala este ignorată sau neglijată sau când este folosită o terapie inadecvată;

- Spre complicații (eventualitate rar întâlnită)

Tratament. În faza acută tratamentul este medical, simptomatic și etiologic și va urmări obiectivele:

- Decongestionarea mucoasei sinusului. În acest scop se administrează vasoconstrictoare sub formă de picături sau aerosol (Rinofug + Hidrocortizon, Bixtonim, se poate asocia Calargol cu Cocaină, Adrenalină etc.)

- calmarea durerii se obține prin administrarea de antialgice (Piafen, Algocalmin, Fasconal etc.)

- Combaterea infecției preferabil după testarea sensibilității germenului se face cu antibiotice de tip Vibramicină sau Ampicilină cărora se asociază o sulfamidă și cu antiinflamatorii (Fenilbutazonă, Indometacin etc.)

- Corecțarea deficiențelor terenului local și general prin vitaminoterapie (în special vitamina C)

În stadiul acut sunt contraindate punctile sau orice alte manevre chirurgicale care se adresează sinusurilor în suferință. După vindecarea fazei acute se vor înlătura sau combatе cauzele locale predispozante, se vor corecta unele defecte anatomice congenitale (deviația de sept) precum și suferințele dentare; se vor combate tarele imunologice și alergice prin vaccinuri și imunostimulatoare; se va prescrie crenoterapie (în perioadele de acalmie) în stațiunile litoralului Mării Negre, Govora sau la Slănic.

Dr. ROȘCULEȚ MIRELA

ACTUALITATEA SĂCELEANĂ**PRIMARIA ORAȘULUI SĂCELE**

Bugetul orașului Săcele pe anul 1999 trebuie să fie astfel constituit încât să se asigure îndeplinirea atribuțiilor legale ale Consiliului local și instituției primarului în folosul comunității săcelene. Nevoile orașului sunt mari, costisitoare, și nicidem semnificativ micșorate de realizările de până acum. Dimpotrivă, reglementări recente împovărează bugetul local cu noi cheltuieli ce până mai ieri nu trebuiau suportate de acesta.

Din fundamentarea necesarului de fonduri pe anul 1999 a rezultat suma de 87,51 miliarde lei atât pentru investiții cât și pentru lucrările de reparări și întreținere drumuri, rețele, învățământ, subvenții, asistență socială, transport, P.S.I.

In acest an se va lucra masiv la investiția de canalizare a orașului în sectorul Baciu-Turcheș. In paralel se proiecteză următorul colector, cel din Turcheș-Cernatu și se pregătește colectorul din Satulung. Pentru drumul ocolitor al Săcelor se ține acum licitația pentru proiectul tehnic urmând ca, în câteva luni, să se liciteze execuția care va începe în trimestrul III.

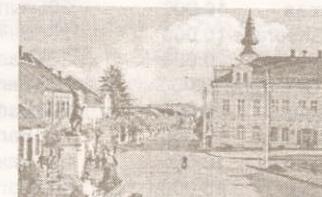
Se va lucra în continuare la realizarea pe ambele bulevarde a trotuarelor din pavele prefabricate din beton, se va continua îmbunătățirea surgerii apelor pluviale prin rigole și canale închise, precum și repararea drumurilor.

Instituțiile de învățământ se vor bucura de atenție deosebită deoarece acum, în conformitate cu noile reglementări legale, investițiile necesare acestor instituții se suportă din bugetul local. Trecând peste faptul că în ultimii 6 ani au fost făcute în școli lucrări suportate din bugetul local care de fapt au avut caracter de investiții fiind în sarcina Inspectoratului Școlar Județean, arătăm că în acest an vor avea grupuri sanitare moderne toate școlile din oraș, iar clădirilor școlii generale nr. 4 și Liceului George Moroianu li se vor construi acoperișuri șarpantă. A început dotarea

școlilor cu mobilier nou și continuă reparațiile curente acolo unde acestea sunt necesare.

Se va continua îmbunătățirea iluminatului public și a alimentării cu apă potabilă.

Toate lucrările pe scurt descrise mai sus, precum și altele pe care, poate, le-am omis acum, trebuie finanțate de bugetul local constituit, prin altele, din impozite și taxe locale.

Reglementările de ultimă oră au redus procentul din impozitele pe salarii realizate de personalul angajat pe raza orașului de la 40 la 35% care, aplicat acestui fond de salarii, constituie o sursă a bugetului local, mai mică acum decât cea inițială luată în calcul.

Altă sursă considerabilă de constituire a bugetului local este impozitul pe proprietate. Impozitul pe clădiri se calculează în același fel indiferent de amplasarea clădirii în oraș, în funcție numai de mărimea acesteia, de natura materialelor folosite în construcția ei, precum și de dotările cu utilități, în timp ce impozitul pe teren se calculează în funcție de zona în care acesta se află. Cele patru zone în care este împărțit Săcelele au fost stabilite în baza criteriului de accesibilitate la zona centrală a orașului, iar impozitul pe terenurile din zonele respective a fost stabilit în concordanță cu atraktivitatea acestora conferită de relația în care se află cu zona centrală.

Din punct de vedere al nevoii de fonduri a orașului, această sursă de constituire a bugetului local (impozite și taxe) este total insuficientă. Vă fi cu siguranță necesar ca bugetul să fie completat prin alte surse deoarece regresul sau chiar stagnarea activităților pentru comunitate ar fi de neacceptat atât pentru concetățenii noștri cât și pentru Consiliul local.

VICEPRIMAR

Ing. Petre Ștefănescu

Noi succese ale sportivilor de la A.T.S. Babarunca

Sezonul de iarnă a oferit o nouă posibilitate de afirmare a sportivilor de la secția de orientare a Asociației Turismului Săcelen Babarunca. După o pregătire temeinică asigurată și cu sprijinul d-lui Koncsag Tiberiu, antrenor la clubul Brașovia, s-a participat la primele competiții la nivel național, respectiv Cupa C.S.U. și cupa Prahova, disputate pe 5-6 februarie 1999 în Predeal. Rezultatele au fost încurajatoare în perspectiva Campionatului Național care urma. Astfel, la Cupa C.S.U., Alexandru Jantea a obținut locul I, Mircea Dopovecz și Lucian Marin locul II, iar la Cupa Prahova Alexandru Jantea a ocupat din nou locul I.

La Campionatele Naționale de Orientare pe schiuri desfășurate la Baia Mare în perioada 19-21 februarie 1999, deși s-a primit sprijinul întreprinderii ELECTROPRECIZIA și al firmelor A.O.P. COM S.R.L. și DAFO S.R.L. pentru deplasare, associația nu a putut participa decât cu patru sportivi. Totuși rezultatele au fost valoroase. La individual, Alexandru Jantea a ocupat locul I (Campion Național) la categoria M10 ani, Mircea Dopovecz locul 8 la categoria M12 și Lucian Marin locul V la categoria M14 ani. La stafetă Diana Dopovecz împreună cu două sportive de la Viromet Victoria au ocupat locul II (Vicecampioană Națională).

Performanțele obținute certifică faptul că sportivilii secției de orientare ai A.T.S. Babarunca sunt valoroși și printre cei care debutează în luna aprilie. Dacă A.T.S. Babarunca se va bucura în continuare de sprijinul financiar al unor firme care înțeleg necesitatea susținerii acestor sportivi, atât pentru cariera lor viitoare cât și pentru faima orașului Săcele, suntem convinși că vor urma noi succese.

ASOCIAȚIA TURISMULUI SĂCELEAN BABARUNCA**ANECDOTE****ANECDOTE****ANECDOTE****ANECDOTE**

O admiratoare frecventă îi spune lui WINSTON CHURCHILL:

-Probabil că simți ceva extraordinar cind vezi cătă lume se adună când vorbiți în public

-Este adevarat, dar nu uit niciodată că, dacă ar trebui să fiu spânzurat în loc să ţin un discurs, să aduna de trei ori mai multă lume.

*

Boileau fu rugat de regale Ludovic al XVI-lea să comenteze una dintre poeziile pe care monarhul le scrisese într-un moment de singulară inspirație. După ce răsuci manuscrisul pe o parte și cealaltă, poetul dădu un răspuns care îi făcu să înghețe, o clipă, pe toți cei de față

-Sire, nimic nu-i imposibil pentru majestatea voastră: ați vrut, cu tot dinadinsul, să scrieți versuri proaste și ați reușit de minune!

*

Un deținut în prevenție este condamnat la închisoare. Indignat, se ridică și strigă:

- Dreptate! Cer să mi se facă dreptate.

- Liniste! strigă judecătorul. Uii că te afli în fața unui tribunal regal?

*

In perioada anilor cincizeci exploziile nucleare americane se succedau cu repeziciune, devastând atoluri din Oceanul Atlantic. După o astfel de încercare, președintele Comisiei Atomice a declarat, la o conferință de presă, că nu există nici un pericol de contaminare a locurilor din zonă. Ba, mai mult, vizitând locurilor unui atol, aceștia i-au confirmat că se simt bine, iar el însuși le-a facut cadou 10 porci.

Față de acestea, Albert Einstein a replicat fără să se gândească prea mult:

- Cel mai în măsură să răspundă despre contaminare este al unsprezecelea porc!

*

TABEL NOMINAL

*cu membrii cotizanți ai
Asociației cultural sportive
"Izvorul" - trimestrul I 1999*

1 Gomolea Dumitru Jr.	100.000	46 Butu Mihai	15.000
2 Butu Traian	50.000	47 Cioroianu Aurelia	15.000
3 Casapu Stefan	50.000	48 Coman Jan	15.000
4 Cojocneanu Olimpia	50.000	49 Ene Gheorghe	15.000
5 Dogaru Aurel	50.000	50 Ghia Mircea	15.000
6 Pr. Badițoiu Ioan	50.000	51 Ionas Hajnalka	15.000
7 Filipescu dan	40.000	52 Jica Gabriela Daniela	15.000
8 Rosculeț Claudiu	40.000	53 Lupu Stefan	15.000
9 Zavarache Constantin	40.000	54 Necula Dan	15.000
10 Bârsan Horia	35.000	55 Rîșnoveanu Paul	15.000
11 Dima Marcel	30.000	56 Tîru Sorin	15.000
12 Simon Robert	30.000	57 Vlad Mircea	15.000
13 Taras Ion	30.000	58 Zangor Lucian	15.000
14 Bobanu Serban	25.000	59 Acsente Nicoleta	10.000
15 Șanț Dumitru	25.000	60 Acsinte Petre	10.000
16 Jonas Andrei	25.000	61 Albuleț Victor	10.000
17 Lata Vasile	25.000	62 Alexandrescu Emil	10.000
18 Modest Zamfir	25.000	63 Alexandru Ion	10.000
19 Pr. Cornea Ioan	25.000	64 Aliz Mariana	10.000
20 Pr. Leb Mircea	25.000	65 Andrei Sorin	10.000
21 Tomos I. Maria	25.000	66 Arhir Ioan	10.000
22 Vlad Ioan	25.000	67 Avasilichioia Ioan	10.000
23 Baiesu Florin	20.000	68 Avram Sorin	10.000
24 Cârsteau Serban	20.000	69 Badea Mircea	10.000
25 Craciunescu Virgil	20.000	70 Balea Constantin	10.000
26 Dinu Popa	20.000	71 Bancila Bebe	10.000
27 Dirjan Liviu	20.000	72 Barbu Nicolae	10.000
28 Eftimie Ioan	20.000	73 Barbu Petre	10.000
29 Filipescu Gheorghe	20.000	74 Bârsan Nicolae	10.000
30 Gologan Dan	20.000	75 Barsan Teodor	10.000
31 Grosu Cosmin	20.000	76 Beciu Ioan	10.000
32 Ifrim Dorin	20.000	77 Besoiu Marian	10.000
33 Ioniță Adrian	20.000	78 Beschea Ioan	10.000
34 Iordache Ioan	20.000	79 Bilan Florin	10.000
35 Lungu Constantin	20.000	80 Bîrzoii Mircea	10.000
36 Munteanu Valer	20.000	81 Boberșchi Dan	10.000
37 Musca Nicusor	20.000	82 Bobes Gheorghe	10.000
38 Niculescu Gheorghe	20.000	83 Bobes Ioan	10.000
39 Oprea Ovidiu	20.000	84 Bobes Ovidiu	10.000
40 Peter Sara	20.000	85 Bobes Gabriel	10.000
41 Popescu Mihai	20.000	86 Bogeanu Alexandru	10.000
42 Sabo Viorica	20.000	87 Brânza Nicolae	10.000
43 Sîrbu Corneliu	20.000	88 Bucurenciu Alexandru	10.000
44 Taras Octavian	20.000	89 Bucurenciu Ana	10.000
45 Andronic Maria	15.000	90 Cirica Alexandru	10.000

91 Ciubotaru Sergiu	10.000	160 Popa Virgil	10.000	229 Cosma Maria Teodosia	5.000
92 Ciulu Mircea Valentin	10.000	161 Popescu Constantin	10.000	230 Costea Stefan	5.000
93 Colibăni Nicolae	10.000	162 Popescu Nichita	10.000	231 Coserea Vasile	5.000
94 Comsa Cornel	10.000	163 Pr. Stoicescu Nicolae	10.000	232 Cristea Alexandru	5.000
95 Comsa Eugen	10.000	164 Pralea Radu	10.000	233 Csabai Georgeta	5.000
96 Copacel Vasile	10.000	165 Prosan Nicolae	10.000	234 Cuja Ilie	5.000
97 Coroi Aurel	10.000	166 Prundean Iuliana	10.000	235 David Fanica	5.000
98 Costea Dumitru	10.000	167 Rîșnoveanu Stefan	10.000	236 Debu Gheorghe	5.000
99 Dabija Adrian	10.000	168 Robu Adrian	10.000	237 Diaconescu Ovidiu	5.000
100 Danescu Catalin	10.000	169 Rodeanu Bogdan	10.000	238 Dragan Mircea	5.000
101 Diaconescu Adrian	10.000	170 Rogoz Emil	10.000	240 Dragoeșcu Valeriu	5.000
102 Dirjan Stefan	10.000	171 Rotboșean Dionisie	10.000	241 Drac Jean	5.000
103 Dolea Emilia	10.000	172 Samoilă Ion	10.000	242 Durbalau Stefan	5.000
104 Donciu Ciprian	10.000	173 Sarafie Ioan	10.000	243 Filip Anca	5.000
105 Dr. Gîrcăag Viorel	10.000	174 Siserman Eugen	10.000	244 Florescu Gheorghe	5.000
106 Fatu Paul	10.000	175 Slaniceanu Aurel	10.000	245 Fulga Nicolae	5.000
107 Filip Doina	10.000	176 Slaniceanu Bogdan	10.000	246 Gabor Lucia	5.000
108 Filipescu Octavian	10.000	177 Spărchez Viorel	10.000	247 Ghisoiu Dorin	5.000
109 Ghia Petre	10.000	178 Spataru Maria	10.000	248 Gîdea Aurel	5.000
110 Ghinescu Horia	10.000	179 Spiru Gheorghe	10.000	249 Goligan Gelu	5.000
111 Giurgiu Traian	10.000	180 Stanciu Vasile	10.000	250 Guiu Stefan	5.000
112 Godeanu Roxana	10.000	181 Strou Mihaela	10.000	251 Guralic Alexandru	5.000
113 Gomolea Dumitru	10.000	182 Surducan Gheorghe	10.000	252 Guralic Gheorghe	5.000
114 Grigore Peteu	10.000	183 Seitan Adrian	10.000	253 Ionescu Nicolae	5.000
115 Grosu Mihai	10.000	184 Serbanescu Adrian	10.000	254 Iordache Gabriela	5.000
116 Grozea Ioan	10.000	185 Serbanut Flaviu	10.000	255 Jipa Dorin	5.000
117 Horvath Ion	10.000	186 Serbanut Ioan	10.000	256 Lesescu Mihai	5.000
118 Iacob Ciprian	10.000	187 Serbu Adrian	10.000	257 Lupu Florica	5.000
119 Ionescu Gheorghe Nae	10.000	188 Serbu Iulian	10.000	258 Manciu Ioan	5.000
120 Jantea Gheorghe	10.000	189 Taras Gelu	10.000	259 Marinache Liviu	5.000
121 Jerau Gheorghe	10.000	190 Taras Mircea	10.000	260 Median Valeriu	5.000
122 Jinga Romulus	10.000	191 Tesileanu B. Barbu	10.000	261 Moldovan Andronic	5.000
123 Kapui Elisabeta	10.000	192 Tesileanu Emil	10.000	262 Munteanu Dan	5.000
124 Lala Elena	10.000	193 Tiucu Adriana	10.000	263 Munteanu Vasile	5.000
125 Lata Ioan	10.000	194 Trîmbătăs Alexe	10.000	264 Nechifor Septimiu	5.000
126 Lata Viorel	10.000	195 Tutuianu Ioan	10.000	265 Necula Adrian	5.000
127 Lacatus Mariana	10.000	196 Vlad Adriana	10.000	266 Necula Marioara	5.000
128 Leseanu Victoria	10.000	197 Vlad I. Adriana	10.000	267 Niculescu Nicolae	5.000
129 Lupu Nicolae	10.000	198 Zamfir Bogdan	10.000	268 Nistor Mihai	5.000
130 Manea Florin	10.000	199 Zamfir Dan	10.000	269 Nitescu Ion	5.000
131 Matepiuc Daniela	10.000	200 Zamfir Radu	10.000	270 Orez Ioan	5.000
132 Matașe Eugen	10.000	201 Petruțiu Emil	7.500	271 Orjan Ioan	5.000
133 Matarea Ovidiu	10.000	202 Abagiș Carmen	5.000	272 Panaete Ion	5.000
134 Mircioiu Lucian	10.000	203 Albuleț Aurel	5.000	273 Paraipan George	5.000
135 Moldovan Valer	10.000	204 Andronic Mihaela	5.000	274 Pasare Adrian	5.000
136 Moraru Mircea	10.000	205 Avram Vasile	5.000	275 Poenaru Ovidiu	5.000
137 Moroianu Gheorghe	10.000	206 Balica Maria	5.000	276 Raglean Floarea	5.000
138 Munteanu Cornel	10.000	207 Bancila Nicolae	5.000	277 Rîcă Valerica	5.000
139 Munteanu Gheorghe	10.000	208 Banciu Gheorghe	5.000	278 Rîmnicăneanu Emil	5.000
140 Munteanu Ioan	10.000	209 Barbu Dan	5.000	279 Rosculeț Abigail	5.000
141 Munteanu Nicolae	10.000	210 Barbu Mircea	5.000	280 Rosculeț Mirela	5.000
142 Naparus Camelia	10.000	211 Baiculescu Veronica	5.000	281 Scripcaru Bogdan	5.000
143 Neacsu Lucian	10.000	212 Băiesu Roxana	5.000	282 Simiono Adriana	5.000
144 Nechifor Constantin	10.000	213 Bîrsan Nicoleta	5.000	283 Slabile Gheorghe	5.000
145 Necula Stelu	10.000	214 Boge Viorel	5.000	284 Stanciu Ioan	5.000
146 Negus Gheorghe	10.000	215 Bratoveanu Valentin	5.000	285 Stoianu Emilia	5.000
147 Nicoara Florian	10.000	216 Bulat Elena	5.000	286 Stoicescu P. Traian	5.000
148 Nicolescu Alexandru	10.000	217 Bulat Florentin	5.000	287 Stoicescu T. Traian	5.000
149 Nicolescu Marinel	10.000	218 Butu Elena	5.000	288 Stroe Constantin	5.000
150 Nîtescu Adrian	10.000	219 Butu Ion	5.000	289 Sendru Maria	5.000
151 Ocneanu Doru	10.000	220 Caian Pandrea Aurel	5.000	290 Serban Corneliu	5.000
152 Ocneanu Luca	10.000	221 Carpin Victor	5.000	291 Teaca Mihai	5.000
153 Onica Ioan	10.000	222 Cenuse Ioan	5.000	292 Tesileanu Costin	5.000
154 Pais Ioan	10.000	223 Ciobanu Gabriela	5.000	293 Ticusan Gheorghe	5.000
155 Pantazici Adriana	10.000	224 Cioca Aurelia	5.000	294 Tr	